

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การย้ายถิ่นของชาวไทยใหญ่เข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวปณิธิ อมาตยกุล

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิภาควิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญญาศักดิ์ โปราณานนท์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. โทศุมภ์ สายจันทร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นฐานของชาวไทยใหญ่ที่เข้ามาในเชียงใหม่ เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ ขั้นตอนการอพยพย้ายถิ่นเข้ามาในเชียงใหม่ของชาวไทยใหญ่ และเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นอยู่ ตลอดจนปัญหาของชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเชียงใหม่

วิธีการศึกษาใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ การสำรวจภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งได้แก่ พระสงฆ์ ผู้สูงอายุ แรงงานชาวไทยใหญ่ และเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการบรรยายเชิงเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ กับกรอบแนวคิดขั้นตอนการอพยพย้ายถิ่น และปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายถิ่น เพื่อหาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นของชาวไทยใหญ่ มีด้วยกัน 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก ปัจจัยผลักดันหรือปัจจัยที่เป็นตัวผลักดันให้ชาวไทยใหญ่ย้ายถิ่นออกจากภูมิลำเนาเดิมได้แก่ การขาดแคลนที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน รายได้น้อยไม่พอกับการดำรงชีพ ตลอดจนความบีบคั้นทางสังคมและการเมือง ประการที่สอง ปัจจัยดึงดูด หรือปัจจัยที่ทำให้ชาวไทยใหญ่ตัดสินใจเลือกย้ายถิ่นเข้ามายังเมืองเชียงใหม่ซึ่งก็ได้แก่ นครที่เมืองเชียงใหม่มีแหล่งงานมาก มีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงอาศัยอยู่ที่นั่นอยู่แล้ว ประกอบกับมีความคล้ายคลึงกันทางภาษาและวัฒนธรรม จึงทำให้ย้ายต่อการปรับตัว

ชาวไทยใหญ่เริ่มอพยพย้ายถิ่นเข้ามาตั้งถิ่นฐานยังเมืองเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2491 ซึ่งเป็นช่วงหลังจากที่พม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว โดยขั้นตอนในการย้ายถิ่นเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเมืองเชียงใหม่ของชาวไทยใหญ่นั้นมี 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรก ชาวไทใหญ่จะเดินทางออกจากรัฐฉาน แล้วมุ่งตรงเข้าสู่เมืองเชียงใหม่โดยไม่ตั้งถิ่นฐานในเมืองที่เป็นทางผ่านเลย และลักษณะที่สอง ชาวไทใหญ่จะเดินทางออกจากรัฐฉานเข้าสู่ประเทศไทยตามแนวชายแดน แล้วอาศัยอยู่ในบริเวณนั้นระยะหนึ่ง จากนั้นจึงเดินทางต่อเข้ามายังเมืองเชียงใหม่ เพื่อตั้งถิ่นฐานและหางานทำต่อไป

ชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีบัตรประจำตัวประชาชนไทย กับกลุ่มที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนไทย กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพมั่นคง รายได้แน่นอน มีที่ดินและที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง กลุ่มนี้จะไม่อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน แต่จะกระจายไปอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทั่วเมืองเชียงใหม่

ส่วนกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้างตามสถานประกอบการ ที่พักอาศัยตลอดจนสถานที่ก่อสร้างต่าง ๆ กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำและไม่แน่นอน กลุ่มที่ทำงานตามที่พักอาศัยและสถานประกอบการต่าง ๆ มักอาศัยอยู่กับนายจ้าง หรือที่ที่นายจ้างจัดให้ แต่กลุ่มที่ทำงานตามสถานที่ก่อสร้างจะสร้างเพิงพักอยู่ในบริเวณพื้นที่งาน โดยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ชาวไทใหญ่กลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่มักจะประสบปัญหาจากการที่ต้องคอยหลบหนีจากการจับกุมของเจ้าหน้าที่ ตำรวจและถูกเอารัดเอาเปรียบจากทั้งนายจ้างและเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอด้วย

Thesis Title The Migration of Shan People into Chiang Mai Province

Author Miss Panithi Amatayakul

Degree Master of Arts (Regional Studies)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof.Usdanka Porananond Chairperson

Assoc.Prof.Dr.Kosum Saichan Member

Abstract

The purpose of this research was to investigate the factors affecting the migration of Shans to Chiang Mai, the evolution and process of the migration, the Shans' way of life and their problems in Chiang Mai. The subjects of the study were the Shans living in the municipality of the Chiang Mai and the nearby areas, and the officials of private and government organizations.

The data were collected by using in-depth interviews and a study of printed matters, research reports and electronic sources. The data from both sources were analyzed and compared to the conceptual framework of migration evolution and the factors affecting it.

The results revealed that there were both pushing and pulling factors affecting the migration of Shans. The pushing factors were the lack of land and houses, insufficient income, and political and social pressures. The pulling factors were a number of jobs in Chiang Mai, having relatives and friends already living there, and similar language and culture which was easy for them to adjust to the new society.

The results also showed that there were two groups of Shans in Chiang Mai: the ones with Thai ID cards and the ones without them. The Shans of the first group had permanent jobs and secure incomes. They had their own land and houses. They lived separately all over Chiang Mai City. The other group of Shans were merchants, employees in business organizations, and

workers in construction industry. Most of them had low and insecure incomes. The ones working with the construction industry lived in the shacks in the construction sites. They lived in a large group, usually having problems of hiding away from police and were always taken advantage by the employers and other workers.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved